

Środa na Okólniku

JUBILEUSZ 85-LECIA ZYGmunTA KRAUZEGO

Zygmunt Krauze fortepian
Sinfonia Varsovia
Martijn Dendievel dyrygent

Sinfonia
ORKIESTRA
Varsovia

instytucje kulturalne
miasta stołecznego
Warszawy

11 X 2023, środa
godz. 19:00

Sala Koncertowa UMFC
ul. Okólnik 2, Warszawa

PROGRAM

GYÖRGY LIGETI (1923-2006)

Concert Românesc

I. *Andantino*

II. *Allegro vivace*

III. *Adagio ma non troppo*

IV. *Molto vivace - Presto*

ZYGMUNT KRAUZE (*1938)

IV Koncert fortepianowy (światowe prawykonanie)

Zygmunt Krauze fortepian

---przerwa---

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

VIII Symfonia F-dur op. 93

I. *Allegro vivace e con brio*

II. *Allegretto scherzando*

III. *Tempo di Menuetto*

IV. *Allegro vivace*

Sinfonia Varsovia

Martijn Dendievel dyrygent

Zadanie „Zygmunt Krauze – Koncert fortepianowy nr 4” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach programu „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Ze wszystkich instrumentów muzycznych fortepian jest mi najbliższy. Spędziłem z nim tysiące godzin od siódmego roku życia, grając i ćwicząc, raz z entuzjazmem, nieraz ze złością, często zmęczony, bo to jest fizyczna praca, ale w sumie szczęśliwy, bo gra na instrumencie daje siłę i szczęście.

Mój czwarty koncert na fortepian i orkiestrę symfoniczną, podobnie jak pierwszy, nie ma przekazu pozamuzycznego. Te dźwięki mają jedynie zawartość emocji, którymi chciałem, chcę się podzielić ze słuchaczem, każdym z osobna.

Partia fortepianu solo ma w koncercie wiodącą rolę. Wszystkie istotne motywy inicjuje fortepian, a orkiestra wzmacnia i rozwija muzyczne pomysły. W niektórych fragmentach solista ma swobodę częściowej, kontrolowanej przez notację improwizacji. Swoboda improwizacji wzmacnia żywiołową, emocjonalną interpretację i właśnie dlatego została zastosowana. Partia orkiestry zawiera momenty gry solowej poszczególnych instrumentów, aby pokazać wspaniały poziom artystów grających w orkiestrze Sinfonia Varsovia.

Pierwszy koncert fortepianowy miał premierę w Donaueschingen na festiwalu muzyki awangardowej w roku 1976, premiera drugiego koncertu fortepianowego odbyła się w Tokio w pięknej sali Suntory Hall dwadzieścia lat później, trzeci koncert wybrzmiał po raz pierwszy podczas inauguracji Festiwalu „Warszawska Jesień” w roku 2019, a jego francuskie prawykonanie w Metz w roku 2020 otrzymało nagrodę krytyki francuskiej za najlepszą premierę sezonu. Jestem szczególnie szczęśliwy, że mój czwarty koncert fortepianowy będzie miał prawykonanie z fantastyczną orkiestrą Sinfonia Varsovia. W dodatku na scenie Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, którego jestem absolwentem, a również byłym profesorem.

Zygmunt Krauze

Nowe dzieło Jubilata otoczą dwie kompozycje o zdecydowanie lekkim, a nawet żartobliwym charakterze. Wieczór rozpocznie *Concert Românesc* (1951), wczesne dzieło György Ligetiego (1923-2006) - mistrza XX-wiecznej awangardy, którego setna rocznica urodzin minęła w maju tego roku. Utwór Ligetiego zawiera zarówno uwielbiane przez publiczność koncertową odniesienia do folkloru rumuńskiego (w stylu rapsodii Enescu czy tańców Bartóka, zwłaszcza w pierwszym, drugim i czwartym ogniwie), jak i objawia nowe, awangardowe pomysły. Modernistyczny materiał ogniwa trzeciego z odgłosami waltorni naśladowujących rogi alpejskie (poprzez wydobywanie z instrumentów naturalnego szeregu alikwotów) jest już zapowiedzią dużo późniejszych dzieł Ligetiego, takich jak Trio waltorniowe czy *Koncert hamburski*. Te modernistyczne elementy sprawiły, że *Concert Românesc* został zakazany przez władze komunistycznych Węgier już po pierwszej próbie i nie był wykonywany aż do premiery w Budapeszcie w roku 1971. Kompozytor opuścił Węgry w roku 1956.

VIII Symfonia Ludwiga van Beethovena (1770-1827) nie jest ceniona tak wysoko, jak jej wielkie poprzedniczki - *Trzecia*, *Piąta*, a zwłaszcza *Siódma*. Nie zmieniło się to od czasu jej premiery 27 lutego 1814 roku. Symfonie VII i VIII powstawały jednocześnie, a premiera tej ostatniej - na nieszczęście dla niej - nastąpiła niecałe trzy miesiące po premierze *Siódmej*, co doprowadziło do niekorzystnych porównań. Wiemy z relacji Carla Czernego, że zdaniem kompozytora powszechne uwielbienie dla *Siódmej* świadczyło o nierozpoznanie przez krytykę i publiczność prawdziwych walorów nowego dzieła. VIII Symfonia na pierwszy rzut oka rzeczywiście wydaje się krokiem wstecz. Kompozytor, który wcześniej zrewolucjonizował formę symfoniczną, zastępując menuet w trzecim ogniwie scherzem, tutaj wraca do tego staromodnego pomysłu. Beethoven jednak skutecznie myli tropy: umieszcza scherzando w części drugiej, pozbawiając symfonię oczekiwanego w tym ogniwie wolnego tempa. Gwałtowne, bez zwyczajowego wolnego wstępu wtargnięcie muzyki w części pierwszej i szalone tempo części finałowej przedzielane nagłymi zatrzymaniami narracji przywołują z kolei ducha przewrotnej zabawy w stylu Haydna. Czy to możliwe, by to właśnie dawny mistrz był adresatem nienapisanej dedykacji do VIII Symfonii swego ucznia? Obok wspomnianych gestów wskazywać na to może „zegarowe” tykanie w części drugiej, podobne do tego z drugiego ogniwa Symfonii nr 101 Josepha Haydna. Czy zamierzona archaizacja zatem, czy nowoczesne rozwinięcie idei scherza? Z całą pewnością VIII Symfonia jest hołdem dla fundatora klasycyzmu wiedeńskiego.

ZYGMUNT KRAUZE

fot. Bartek Barczyk

Kompozytor i pianista. Swoją twórczość dzieli na cztery kategorie: pierwsza to muzyka unistyczna inspirowana malarstwem Władysława Strzemińskiego, druga – kompozycje przestrzenne, wykonywane w specjalnie konstruowanych wnętrzach, trzecia – „muzyka o muzyce”, charakteryzująca się obecnością aluzji i cytatów, czwarta natomiast to subiektywna, głęboko ekspresyjna „muzyka powrotu do korzeni”. Jest autorem 8 oper i ponad 100 kompozycji orkiestrowych, kameralnych i solowych.

Jako koncertujący pianista występuje na najważniejszych estradach Europy, obu Ameryk i Azji. W 1967 roku założył zespół Warsztat Muzyczny, którym kierował przez 25 lat i dla którego powstało ponad 120 utworów napisanych przez czołowych twórców z całego świata. Prowadzi kursy mistrzowskie i wykłady na uczelniach w Japonii, Korei Południowej, Chinach, USA i wielu krajach Europy. Zasiadał jako juror w ponad 50 międzynarodowych konkursach kompozytorskich. Na zaproszenie Pierre’a Bouleza został doradcą artystycznym w IRCAM. W latach 1987–90 pełnił funkcję prezydenta Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej, przez dwie dekady był przewodniczącym polskiej sekcji tej organizacji. Otrzymał doktorat honoris causa Narodowego Uniwersytetu Muzycznego w Bukareszcie (2013) oraz Akademii Muzycznej w Łodzi (2015). Został odznaczony m.in. francuskim Orderem Narodowym Legii Honorowej (2007) oraz tytułem Chevalier dans l’Ordre des Arts et des Lettres (1984), a w Polsce Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2014) oraz Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2010). Jest członkiem honorowym Związku Kompozytorów Polskich, Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego, Polskiego oraz Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej.

MARTIJN DENDIEVEL

fot. Guido Werner

Dyrygent Hofer Symphoniker i dyrygent Symfonieorkest Vlaanderen. Po wygraniu German Conducting Award w 2021 roku i zdobyciu tytułu laureata w Donatella Flick Conducting Competition oraz w International Conducting Competition Rotterdam jest zapraszany do orkiestr na całym świecie. Martijn Dendievel regularnie występuje z orkiestrami i teatrami, takimi jak Philharmonie Zuidnederland, Teatro Comunale Bologna i Sinfonia Varsovia. W ostatnich latach Martijn zadebiutował z renomowanymi orkiestrami, ta-

kimi jak Tonkünstler-Orchester Wien, Orchestra Sinfonica Siciliana, Orchestre Philharmonique Royal de Liège, a także dyrygował między innymi Royal Concertgebouw Orchestra, London Symphony Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Staatskapelle Weimar i Rotterdam Philharmonic. W wieku trzech lat rozpoczął naukę gry na skrzypcach, a kilka lat później również na wiolonczeli, flecie prostym, perkusji i klawesynie. Jako instrumentalista zdobywał doświadczenie orkiestrowe w różnych orkiestrach młodzieżowych i występował w takich salach jak Konzerthaus Berlin, Concertgebouw Amsterdam i BOZAR w Brukseli. Studiował teorię muzyki oraz grę na wiolonczeli (klasa Jeroena Reulinga) w Królewskim Konserwatorium w Brukseli, a także dyrygenturę w HfM Franz Liszt Weimar u Nicolása Pasqueta i Ekhearta Wycika. Martijn Dendievel doskonalił swoje umiejętności pod okiem m.in. Bernarda Haitinka, Paavo Järvi, Christiana Thielemanna i Ivána Fischera.

SINFONIA VARSOVIA

Sinfonia Varsovia jest ambasadorem polskiej kultury muzycznej od początków swojego istnienia. Jej zagraniczne podróże to tysiące spotkań z dyrygentami, kompozytorami, solistami, wreszcie – publicznością. Orkiestra od prawie czterdziestu lat stale gości na zagranicznych i krajowych estradach, dostarczając słuchaczom niezapomnianych muzycznych przeżyć. Zespół kontynuuje tradycję założonej w 1972 roku Polskiej Orkiestry Kameralnej, z której wytonił się w wyniku powiększenia jej składu. Impulsem do tego był przyjazd w 1984 roku legendarnego skrzypka Yehudiego Menuhina, który niebawem objął funkcję pierwszego gościnnego dyrygenta. „Praca z żadną inną orkiestrą nie dała mi tyle satysfakcji, co moja praca, w charakterze solisty i dyrygenta, z orkiestrą Sinfonia Varsovia” – wypowiadał się w wywiadach. Niedługo potem Sinfonia Varsovia rozpoczęła światowe tournée, występując w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, takich jak: Carnegie Hall (Nowy Jork), Théâtre des Champs-Élysées (Paryż), Barbican Centre (Londyn), Wiener Musikverein (Wiedeń), Teatro Colón (Buenos Aires), Suntory Hall (Tokio) i Herkulesaal (Monachium). Orkiestra występowała pod batutą takich dyrygentów, jak Claudio Abbado, Witold Lutosławski, Lorin Maazel, Emmanuel Krivine i Jerzy Maksymiuk oraz u boku takich solistów, jak Mścisław Rostropowicz, Anne-Sophie Mutter, Alfred Brendel, Martha Argerich i Piotr Anderszewski. Sinfonia Varsovia zagrała ponad 4 000 koncertów na całym świecie i nagrała ponad 300 płyt, w tym dla wytwórni Decca, Deutsche Grammophon, Naxos, Sony i Warner. Zarejestrowany repertuar obejmuje dzieła od XVIII wieku do współczesności. Szczególne miejsce w programie koncertów orkiestry zajmuje twórczość polskich kompozytorów, w tym Chopina, Pendereckiego, Paderewskiego, Lutosławskiego, Góreckiego i Kilara. Orkiestra ma na swoim koncie liczne prawykonania utworów, w tym autorstwa Henryka Mikołaja Góreckiego, Pawła Mykietyna i Krzysztofa Pendereckiego.

I SKRZYPCE

Adam Siebers
Artur Gadzała
Łukasz Turcza
Anna Gotartowska
Edyta Czyżewska
Krzysztof Oczko
Katarzyna Gilewska-Zagrodzińska
Agnieszka Zdebska
Magdalena Krzyżanowska
Dominika Haufa
Karolina Gutowska
Anna Lemiszka

II SKRZYPCE

Kamil Staniczek
Krystyna Walkiewicz-Rzeczycka
Bogusław Powichrowski
Artur Konowalik
Ewelina Misztal
Stawomira Wilga
Olivia Bujnowicz-Wadowska
Paulina Kusa
Aleksandra Bednarczyk
Julia Fejdasz

ALTÓWKI

Katarzyna Budnik
Grzegorz Stachurski
Mateusz Doniec
Tomasz Rosiński
Janusz Bieżyński
Jacek Nycz
Małgorzata Szczepańska
Dariusz Kisieliński

WIOLONCZELE

Katarzyna Drzewiecka-Szlachcikowska
Krystyna Wiśniewska
Piotr Krzemionka
Kamil Mysiński
Mateusz Błaszczak
Jan Lewandowski

KONTRABASY

Michał Sobuś
Karol Kinal
Marek Bogacz
Mateusz Wadowski

FLETY

Anna Jasińska
Hanna Turonek

OBOJE

Paulina Sochaj
Adam Szlęzak

KLARNETY

Karol Sikora
Aleksander Romański

FAGOTY

Piotr Kamiński
Szymon Michalik

WALTORNIE

Paweł Piętka
Krzysztof Stencel
Roman Sykta

TRĄBKI

Jan Harasimowicz
Amelia Kowalewska

PUZONY

Tomasz Świątczyński
Mariusz Opaliński

TUBA

Krzysztof Mucha

KOTŁY

Piotr Kostrzewa

PERKUSJA

Karol Krasieński
Jan Gralla

Realizacja nagrania audio: Szymon Nalepa, Jan Olejniczak, Bartosz Gardziński

Opieka dydaktyczna: dr hab. Katarzyna Rakowiecka-Rojsza, prof. UMFC

Obsługa sceny: Piotr Kosiński, Jakub Osmański

Oświetlenie: Piotr Sochaczewski

Zapraszamy na następne wydarzenia w UMFC:

PAŹDZIERNIK 2023

- 13** SEKUNDA
Dorota Błaszczyńska-Mogilska - skrzypce, śpiew
Wiola Jakubiec - skrzypce, śpiew
- 15** NASI LAUREACI
Mateusz Krzyżowski - fortepian
Hanna Pozorska - skrzypce
- 16** PIANIŚCI W HOŁDZIE PATRONOWI UCZELNI
- 18** WIRTUOZI SMYCZKA - NASI WYBITNI
- 22** PAGANINI ENSEMBLE VIENNA

Szczegółowe informacje o koncertach dostępne w folderze koncertowym oraz na stronie internetowej Uczelni

---

Bilety na koncerty do uzyskania:

- w księgarni Chopin University Press
(pon. 16:00-20:00, wt. 12:00-16:00, śr. 16:00-20:00, czw. 12:00-16:00, pt. 12:00-16:00),
- w biletomacie w hallu wejściowym UMFC,
- online w serwisie Bilety24.

Dystrybucja z wyprzedzeniem 2 tygodni, bez możliwości rezerwacji.

BIURO KONCERTOWE UMFC

(22) 2789 235, biuro.koncertowe@chopin.edu.pl

facebook.com/UMFCChopin

Opracowanie programu: Biuro Koncertowe UMFC